

کاخی که مرکز فساد جوانان بود

۷ تیر ۱۳۹۳ ساعت ۱۳:۵۵

یکی از ویژگی‌های دوران حکومت پهلوی و به ویژه محمدرضا شاه پیروی و تقلید کورکورانه از غرب و شیوه‌های آموزشی آنان به خصوص در حوزه‌ی جوانان بود.

از اواسط دهه ۴۰ طرحی از سوی حکومت پهلوی دوم برای جذب جوانان در ایران پیاده شد که اقتباسی از برنامه سازمان‌ها، انجمن‌ها و موسساتی بود که در کشورهای غربی مختلف از جمله اسرائیل و آمریکا الگوبرداری شده بود، طرحی که در اندک زمانی نام «کاخ جوانان» را گرفت، چنانچه جواد کامور بخشایش، این محقق کوشا در این باره می‌نویسد: کاخ جوانان در دوره پهلوی در پی ناکارآمدی نظام آموزشی حاکم شکل گرفت و قرار شد این خلأ آموزشی با تأسیس کاخ جوانان پر شود.

به ادعای برخی عوامل رژیم پهلوی بویژه دست اندرکاران و مجریان برنامه‌های رژیم در امور کاخ جوانان، کاخ جوانان که اندکی پس از نمایش به اصطلاح انقلاب سفید ایران در صحنه امور اجتماعی و فرهنگی کشور به عنوان یکی از پدیده‌های انقلاب رخ نمود به نحو شگرفی نقش خود را در راه خدمت به رفاه جوانان و هدایت فکری جوانان و استعداد‌های نوظهور و قریحه‌های نو شکفته ایفا کرد و همواره به مسئله آموزش اجتماعی جوانان به عنوان هدفی کیفی توجه داشت.

به رغم این ادعاها و تبلیغات، باید اذعان کرد که ایجاد کاخ جوانان طی دوازده سال فعالیت تلاشی در عرصه فرهنگی برای تداوم و ثبات حکومت پهلوی بود. دست اندرکاران کاخ با جذب جوانان جامعه - که اغلب به قشر دانشجو محدود می‌شد - و مشغول کردن آنان با برنامه‌هایی چون گردش‌های جمعی و مختلط، تماشای فیلم‌ها و نمایش‌نامه‌های خارجی، تماشای رقص‌ها و آوازهای رقصه‌ها و آواز خوان‌های ایرانی و خارجی که همگی زمینه را برای ارتباط نزدیک دخترها و پسرها فراهم می‌کرد فرصت هر گونه تفکر و تأمل در امور اجتماعی - سیاسی را از قشر جوان ربوده بودند.

اسناد و مدارک بر جای مانده از آن دوران نشان می‌دهد که کاخ‌های مزبور با برنامه‌های مختلف، جوانان را در گام نهادن به مسیرهای غیراخلاقی تشویق می‌کرد و علاوه بر آن اجرای برنامه‌های رقص محلی و برنامه‌های موسیقی از جمله موسیقی جاز و دعوت از هنرپیشه‌ها و رقصه‌های محلی و باله و خواننده‌های ایرانی و خارجی و اجرای برنامه از سوی آن‌ها، پخش فیلم‌هایی با موضوع عشق و با مفاهیم بسیار نازل و گاه پخش فیلم‌های مبتذل در سینماهای کاخ، در سوق دادن نسل جوان به فساد و بی‌هویتی و ترویج فرهنگی مبتذل غربی بی‌تأثیر نبوده است.

تبلیغ برنامه‌های حکومت پهلوی و ترغیب نسل جوان به حمایت از برنامه‌های مزبور، دیگر سیاست اداره‌کنندگان کاخ جوانان به شمار می‌رود.

با آنکه مسئولان کاخ می کوشیدند این مراکز را محیط‌هایی مساعد و مناسب در جامعه نشان دهند اما ماهیت این مراکز خیلی زود برای مردم روشن شد به گونه‌ای که خانواده‌های مذهبی از عضویت فرزندان‌شان در شعب کاخ ممانعت به عمل آوردند. فعالیت اعضای کاخ نیز بازتاب مثبتی در بین مردم نداشت و آنان هنگامی که وضعیت نامناسب دختران و پسران و نوع روابط اعضای کاخ را مشاهده می کردند به وجود چنین مراکزی که به اعتقادشان فقط به منظور ترویج فساد و فحشا تأسیس شده بود اعتراض می کردند.

یکی از شهرهایی که در آن مدتی خانه جوانان دایر شد و فعالیت کرد، ملایر بود. عکس‌العمل مردم در شهرهای کوچک در قبال چنین اقداماتی به مراتب سریع‌تر از شهرها و محیط‌های بزرگ بود، چون بافت فرهنگی و سنتی شهرهای کوچک امکان بروز چنان نابهنجاری‌هایی را نمی داد.

در گزارشی از ساواک نوع فعالیت خانه جوانان ملایر و عکس‌العمل مردم نسبت به آن چنین منعکس شده است: «حدود سه ماه قبل [خرداد ۱۳۵۶] خانه جوانان که اعضای آن را دختران و پسران تشکیل داده‌اند در ملایر به وجود آمده است و محل آن در یکی از خانه‌های کرایه‌ای شهر که بین چند صد خانه قرار دارد تعیین شده است. از صبح تا شب دختران و پسران به این محل تردد دارند و کم‌کم به صورت مرکز فساد درمی‌آید و قرارها اینجا گذاشته می‌شود و مردم واقعاً به ستوه آمده‌اند و نسبت به این اقدام شدیداً بدبین شده‌اند.»

علی‌رغم مخالفت جامعه مذهبی آن روز ایران بویژه علما، کاخ جوانان از بدو پیدایش خود در ۱۳۴۵ تا پایان دوره حکومت پهلوی دوام یافت و در پیشبرد اهداف ضدفرهنگی رژیم و به فساد و تباهی کشاندن جوانان این مرز و بوم و دور کردن آن‌ها از اندیشیدن به سرنوشت خود و آینده کشورشان نقش داشت و اگر پیروزی انقلاب رخ نمی‌داد شاید به مرور در تمام شهرستان‌ها و روستاها نیز شعبه‌ای از کاخ تأسیس می‌شد و به فعالیت می‌پرداخت و در جهت بقا و تداوم حکومت پیشین می‌کوشید.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۷۳۸۸/کاخ-مرکز-فساد-جوانان>